

DAŇ DĚDICKÁ, DAŇ DAROVACÍ A DAŇ Z PŘEVODU NEMOVITOSTI

Upravuje zákon č. 357/1992 Sb. v platné znění.

DAŇ DĚDICKÁ (§2)

Poplatník daně

Poplatníkem daně je dědic, který nabytí dědictví ze závěti nebo ze zákona nebo z obou těchto důvodů, a to podle rozhodnutí příslušného orgánu.

Předmět daně

Předmětem daně je nabytí majetku děděním. Majetkem jsou pro účely daně dědické:

- věci movité, byty, nebytové prostory (nemovitosti),
- věci movité, cenné papíry, peněžní prostředky, pohledávky, majetková práva a jiné majetkové hodnoty (movitý majetek).

Základ daně

Základem je **cena** majetku nabytého jednotlivým dědicem snižena o:

- prokázané dluhy zůstavitele, které na dědice přešly,
- cenu majetku osvobozeného od daně dědické,
- odměnu a hotové výdaje notáře pověřeného soudem k úkonům v dědickém řízení.

Cenou majetku nabytého děděním je cena podle zvláštního předpisu platná ke dni smrti zůstavitele (zvl. předpisem je zákon č. 151/1997Sb., o oceňování majetku, v platném znění).

DAŇ DAROVACÍ (§5)

Poplatník

Poplatníkem je nabyvatel; při darování do ciziny je poplatníkem vždy dárcce.

Předmět daně

Předmětem daně je bezúplatné nabytí majetku na základě právního úkonu, a to jinak, než smrtí zůstavitele.

Majetkem pro účely daně darovací jsou (např.):

- nemovitosti a movitý majetek,
- jiný majetkový prospěch.

Základ daně

Základem daně darovací je **cena majetku**, který je předmětem daně, snižena např. o:

- prokázané dluhy, které se váží k předmětu daně,
- cenu majetku osvobozeného od daně,
- clo a daně placené při dovozu, jestliže jde o darování movitých věcí z ciziny.

DAŇ Z PŘEVODU NEMOVITOSTÍ (§8)

Poplatníkem daně je:

- převodce (prodávající); nabyvatel (kupující) je ručitelem,
- nabyvatel, jde-li o nabytí nemovitosti při výkonu rozhodnutí nebo exekuci, vyvlastnění, konkurzu, vyrovnání, vydržení nebo ve veřejné dražbě,
- převodce i nabyvatel, jde-li o výměnu nemovitostí a oba platí daň společně a nerozdílně,
- v případě převodu (přechodu) do (ze) společného vlastnictví manželů, je každý z nich samostatným poplatníkem a jejich podíly jsou stejné.

Předmět daně (9)

Předmětem daně je:

- úplatný převod nebo přechod vlastnictví k nemovitostem,
- bezúplatné zřízení věcného břemene nebo jiného plnění obdobného věcnému břemenu při nabytí nemovitosti darováním,
- vyměňují-li se nemovitosti, považují se jejich převody za jeden převod; daň se vybere z převodu té nemovitosti, z jejíhož převodu je daň vyšší.

Osvobození od daně

Od daně z převodu nemovitostí jsou osvobozeny (např.):

- vklady vložené podle zvl. zákona (513/1991 Sb.) do základního kapitálu obchodních společností nebo družstev,
- převody a přechody majetku právnických osob při jejich sloučení, splynutí, rozdělení nebo přeměně,
- bezúplatné převody bytů a nebytových prostorů z vlastnictví bytových družstev do vlastnictví členů – fyzických osob, převody podle § 24 zákona č. 72/1994 Sb.
- první úplatný převod nebo přechod vlastnictví ke stavbě, která je novou stavbou, na níž bylo vydáno kolaudační rozhodnutí a stavba dosud nebyla využívána.

Základ daně (§10)

Základem daně je:

- cena zjištěná podle zvláštního předpisu platná v den nabytí nemovitosti, a to i v případě, že sjednaná cena je nižší, než cena zjištěná podle zvl. předpisu; je-li sjednaná cena vyšší, než zjištěná, je základem daně cena sjednaná,
- cena bezúplatně zřízeného věcného břemene,
- v případě vydražení nemovitosti je základem cena dosažená vydražením,
- cena sjednaná, jde-li o převod nemovitosti z vlastnictví územního samosprávného celku,
- hodnota zjištěná posudkem znalce podle obchodního zákoníku (podle § 59) v případě vkladu nemovitosti do společností s ručením omezeným nebo akciové společnosti.

Sazba daně (§15)

Daň činí **3 % ze základu daně**, a to pro osoby zařazené jak do I., tak do II. a III. skupiny (na rozdíl od daně dědické a darovací).

Od 1. 1. 2013 bude sazba daně činit 5 %.

Daňové přiznání

Poplatník daně je povinen podat daňové přiznání místně příslušnému správci daně **nejpozději do konce třetího měsíce následujícího po měsíci**, ve kterém (např.):

- byl zapsán vklad práva do katastru nemovitostí,
- nabyla účinnosti smlouva o úplatném převodu vlastnictví k nemovitosti, která není evidována v katastru nemovitostí,
- bylo vydáno potvrzení o nabytí vlastnictví k vydražené nemovitosti ve veřejné dražbě.

Součástí daňového přiznání je:

- ověřený opis nebo ověřená kopie smlouvy (jiné listiny), kterou se potvrzují vlastnické vztahy k nemovitosti,
- znalecký posudek o ceně zjištěné podle zvl. předpisu; znalecký posudek se nevyžaduje, pokud se jedná o převod vlastnictví k nemovitosti, který je zcela osvobozen od daně nebo jde-li o převod vlastnictví k pozemku bez stavby a bez trvalého porostu,
- jde-li o vklad nemovitosti do společnosti s ručením omezeným nebo akciové společnosti posudek znalce, kterým se určuje hodnota předmětu vkladu podle obchodního zákoníku.

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ PRO DAŇ DĚDICKOU, DAROVACÍ A Z PŘEVODU NEMOVITOSTÍ

Pro daň dědickou a darovací je pro vyčíslení daně **nejpodstatnější rozdělení osob do skupin** pro účely daně, které vyjadřují vztah poplatníka k původnímu "majiteli".

Rozdělení osob do skupin (§ 11 zákona):

1) do I. skupiny patří – příbuzní v řadě přímé a manželé,

2) do II. skupiny patří:

- a) příbuzní v řadě pobočné – sourozenci, synovci, neteře, strýcové a tety,
- b) manželé dětí, děti manžela, rodiče manžela, manželé rodičů,

3) do III. skupiny patří – ostatní fyzické osoby a právnické osoby. V návaznosti na toto rozdělení osob do skupin je stanovena **sazba daně dědické a daně darovací, tedy pro každou skupinu samostatně** (§ 12 až 14 zákona).

Od daně dědické je osvobozeno nabytí majetku děděním, pokud k němu dochází mezi osobami zařazenými v I a II. skupině. (podrobně § 19).

Shrnutí

1. Daň dědická, darovací a daň z převodu nemovitostí jsou přímé majetkové daně, které mají vzhledem k charakteru příjmu řadu společných prvků.
2. Zákonná úprava řeší odstupňování daně v závislosti na míře příbuznosti u daně dědické a darovací členěním poplatníků do tří skupin.
3. Dani z převodu nemovitostí podléhají úplatné převody nemovitostí a využívá pro všechny jednotnou 3 % sazbu.

DAŇ SILNIČNÍ

Upravuje zákon č. 16/1993 Sb. o dani silniční

Předmět daně (§2)

Předmětem daně jsou silniční motorová vozidla a jejich přípojná vozidla, pokud jsou používána nebo určena k podnikání nebo samostatné výdělečné činnosti. Dani podléhají vozidla registrovaná a provozovaná v České republice.

Předmětem daně nejsou:

- speciální pásové automobily, zemědělské a lesnické traktory,
- vozidla se zvláštní registrační značkou.

Osvobození od daně (například):

- vozidla diplomatických misí a konzulárních úřadů,
- vozidla zabezpečující vnitrostátní přepravu,
- vozidla provozovaná ozbrojenými silami, vozidla Policie ČR, vozidla požární ochrany, vozidla zdravotnické záchranné služby,
- vozidla na elektrický pohon.

Poplatníci daně (§4)

Poplatníkem daně jsou (například):

- **právnícké nebo fyzické osoby**, které jsou provozovateli vozidla registrovaného v ČR a jsou zapsány v technickém průkazu,
- **zaměstnavatel**, pokud vyplácí cestovní náhrady svému zaměstnanci za použití osobního automobilu a povinnost platit daň nevznikla provozovateli vozidla,
- **stálá provozovna** nebo jiná organizační složka osoby se sídlem nebo pobytem v zahraničí.

Základem daně je (§5):

- zdvihový objem motoru v cm³ u osobních automobilů,
- součet největších povolených hmotností na nápravy v tunách a počet náprav u přívěsů,
- největší povolená hmotnost v tunách a počet náprav u ostatních vozidel.

Sazby daně a slevy na dani (podrobně § 6, § 12)

Poplatník platí zálohy na daň v termínech 15. 4., 15.7., 15.10. a 15.12., a to ve výši vyčíslené součinem jedné dvanáctiny roční sazby a počtu měsíců, ve kterých vznikla daňová povinnost v **rozhodném období** (za které je považováno kalendářní čtvrtletí, u zálohy splatné 15.12. pak měsíce říjen a listopad.).

Daňové přiznání podává každý poplatník, kterému vzniká daňová povinnost nejpozději do 31. ledna kalendářního roku následujícího po uplynutí zdaňovacího období. Poplatník si daň sám vypočítá v daňovém přiznání a zaplatí ji ve stejné lhůtě. To platí i pro poplatníky, jimž zpracovává daňové přiznání daňový poradce. Daňové přiznání podává každý poplatník, kterému vzniká daňová povinnost nejpozději do 31. ledna kalendářního roku následujícího po uplynutí zdaňovacího období. Poplatník si daň sám vypočítá v daňovém přiznání a zaplatí ji ve stejné lhůtě. To platí i pro poplatníky, jimž zpracovává daňové přiznání daňový poradce.